

BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

OH NO! CHAVA (AND ADAM) EAT FROM THE ETZ HA-DA'AS

בראשית רבה (יט:ה)

ר' יוסי בר זמרא אמר ג' דברים נאמרו באותו אילן, טוב למאכל, יפה לעינים, ומוסיף חכמה, ושלשתן נאמרו בפסוק אחד, ותרא האשה כי טוב, מכאן שהוא טוב, וכי תאווה הוא לעינים, מכאן שהוא יפה לעינים, ונחמד העץ להשכיל, מכאן שמוסיף חכמה

בראשית רבה (יט:ד)

ר' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי אמר התחיל אומר דלטוריא על בוראו, אמר מאילן הזה אכל וברא העולם, והוא אומר לכם לא תאכלו ממנו, שלא תבראו עולמות אחרים, דכל אינש ואינש סני בר אומנתיה, ר' יהודה בר סימון אמר כל שנברא אחר חבירו שליט בחבירו, שמים בראשון . . . ואדם נברא אחר הכל לשלוט בכל, קדמו ואכלו עד שלא יברא עולמות אחרים והן שולטין בכס, הה"ד ותרא האשה כי טוב וגו', ראתה דבריו של נחש.

אבן עזרא (בראשית ג:ו)

ותרא האשה. בלבה

כלי יקר (בראשית ג:ו)

וכי תאווה הוא לעינים, כי בכל חטא יש ליצר טוב ויכוח עם היצר הרע, כי היצר טוב מבטיחו שכר הרוחני לעוה"ב, והיצר הרע משיב עליו וטוען כי טוב לילך אחר התאות המוחשות לעין הרואה, כי תאות עוה"ז נראין לעין כל לילך אחר חמדת העוה"ב אשר עין לא ראתה, לכך נאמר "ותרא האשה" – ראתה דברי הנחש וישרו בעיניה טענותיו . . . שתאות העוה"ז נראין עין בעין . . .

אברבנאל (בראשית ג:א, עמ' ק"ג)

ובעבור שהיה הספור הזה עם היותו מיוחס לנחש הוא כלו כפי אמתתו, מחשבת האשה וטענותיה, לכן ביארו הכ' באמרו "ותרא האשה כי טוב העץ למאכל." כי הנה לא אמר "ותשמע האשה לקול הנחש" ולא שהאמינה לדבריו לפי שלא דיבר אליה כלל. אבל שהיא ראתה בעצמה ומחשבתה כל זה שזכר, והפסוק הזה הוא בלי ספק עדות ברורה על מה שביארתי – ר"ל שלא דבר הנחש אל האשה ולא האשה אליו, אבל שהיה כל המשא ומתן הזה טענות האשה כפי מה שהתעוררה ממעשה הנחש ואכילתו מעץ ההוא.

רמב"ן (בראשית ג:ו)

כי טוב העץ למאכל – היתה סבורה כי הוא מר וסם המות, ולכן יזהירנו ממנו. ועתה ראתה כי הוא מאכל טוב ומתוק:

וכי תאווה הוא לעינים – שבו יתאוה ויתור אחרי עיניו:

ונחמד העץ להשכיל – כי בו ישכיל לחמוד, ונתנה התאוה לעינים והחמדה בשכל

פרקי דרבי אליעזר (פרק יג)

והנחש שהולך ונגע באילן, והאילן צווח ואמר רשע אל תגע בי. . . הלך הנחש ואמ' לאשה הרי נגעת בי בו ולא מתי אף את תגעי בו ולא תמותי, והלכה האשה ונגעה בו באילן וראתה מלאך המות בא כנגדה, אמרה אוי לי שנגעתי עכשיו אנכי מתה והקב"ה עושה אשה אחרת ונותנה לאדם אלא אנכי גורמת לו שיאכל עמי, אם אמות נמות שנינו ואם אחיה נחיה שנינו, ולקחה מפירות האילן ואכלה ונתנה לאישה. . .

בראשית רבה (יט:ה)

א"ר איבי סחטה ענבים ונתנה לו, ר' שמלאי אמר בישוב הדעת באת עליו, אמרה ליה מה אתה סבור שאני מתה וחוה אחרת נבראת לך (קהלת א) אין כל חדש תחת השמש, או שמא אני מתה ואת יושב לך הטלים, (ישעיה מה) לא תוהו בראה לשבת יצרה, רבנן אמרי התחילה מיללת עליו בקולה, "גם," רבוי, האכילה את הבהמה ואת החיה ואת העופות, הכל שמעו לה חוץ מעוף אחד ושמו חול

אבן עזרא (בראשית שם)

וטעם עמה שיחד אכלוהו, וגלתה לו סוד הנחש. והנה לא היה אדם שוגג על כן נענש.